

Studielederrapport 2010

v/ Michael Haldrup

Behandlet på møde i HumTek Studienævnet

9. september 2010

Indhold

0. Konklusion

1. Studiets opbygning og status

- a) Den humanistisk-teknologiske basisuddannelse på RUC
- b) Studentergrundlag og -fracfald
- c) Fagligt udbud og de studerendes fagvalg

2. Evalueringer og tilbagemeldinger

- a) Evaluering af undervisningsaktiviteter
- b) Tilbagemeldinger fra fagmiljøer og censorformandsskab

3. Forskningsbaserings af studiet

4. Handlingsplan

- a) Opfølgning på evalueringer og forslag fra undervisere
- b) Initiativer til bedre forskningsbaserings
- c) Sikring af studentergrundlag

0. Konklusion

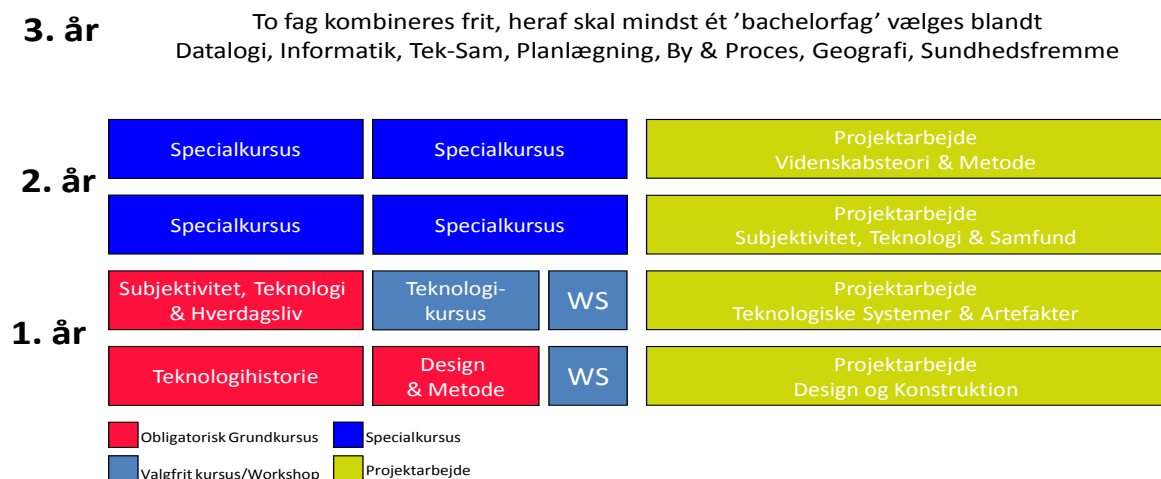
Den Humanistisk-Teknologiske Basisuddannelse er RUCs nyeste basisuddannelse og havde sit første optag i 2008. Uddannelsen præges således af opbygning og konsolidering. Dens fortsatte udvikling er derfor dybt afhængig af RUCs strategiske prioritering af opbygning af nye forsknings- & undervisningsmiljøer indenfor de teknisk-/designvidenskabelige og relevante humanvidenskabelige områder. Det seneste år har uddannelsen haft succes med at mindske frafald, samt generelt at opnå positive evalueringer fra studerende. Dette arbejde fortsætter i 2011 sammen med en øget indsats for at øge antallet af ansøgere. Uddannelsen skønnes at have en stor grad af forskningsforankring i flere af RUCs tværvideenskabelige forskningsmiljøer. Det er imidlertid vigtigt for uddannelsens videre udvikling at universitetet fortsat prioriterer kompetenceopbygning og forskerrekruttering inden for det teknisk-/designvidenskabelige hovedområde og relevante humanvidenskabelige miljøer.

1. Studiets opbygning og status

a) Den Humanistisk-Teknologiske Basisuddannelse på RUC

Den Humanistisk-Teknologiske Basisuddannelse havde sit første studenteroptag i 2008 og er således den nyeste basisuddannelse på Roskilde Universitet. Samtidig er det en basisuddannelse, der qua sin tværvideenskabelige karakter trækker lærerkræfter fra fire af RUC's seks institutter (13 OB-fag). Endelig er uddannelsen RUC's første basisuddannelse indenfor det teknisk-videnskabelige hovedområde – et fagligt hovedområde som endnu må siges at være under opbygning på RUC. Alle tre forhold betyder at studiet stadig må betragtes som værende i en opbygningsfase, hvor faglige elementer endnu ikke har fundet en færdig form.

Fig. 1: Opbygning af den Humanistisk-Teknologiske Basisuddannelse

Den Humanistisk-Teknologiske basisuddannelse består udover projektarbejdet af en blanding af obligatoriske kurser og valgfri studie-elementer (kurser og workshops). Placeringen indenfor det teknisk-videnskabelige hovedområde betyder at uddannelsen i særlig grad

anvender workshopbaserede og konstruktionsorienterede metoder i undervisningen. Studiets første semester har således et konstruktionskrav knyttet til projektarbejdet, og workshopaktiviteterne på 1. og 2. semester har alle et teknologisk/designmæssigt konstruktionsaspekt som understøttes af studiets værksteder og tilknyttede 1,5 IT-konsulenter.

b) Studentergrundlag og –frafald

Som en ny uddannelse er optagelsestallet gradvist blevet hævet henover de tre optag HumTek har haft. Perioden 2008-10 har således været præget af en kontrolleret vækst i ansøgnings- og optagelsestallet (Fig. 2).

Fig. 2: Ansøgere, optagede og afsluttede studerende

År	kv 1+2	optagelsestal	efter 1 år	efter 2 år	kvotient
2008	210	125	76	73	3,8
2009	301	160	123	-	4,2 (8,4)
2010	392	200	-	-	- (9,3)

www.kot.dk & RUCs studieadministrative system

I forbindelse med det første optag (2008) kan vi konstatere et forholdsvis stort frafald (eller udeblivelse) ved det første studieår (39,2%). Dette kan skyldes at uddannelsen som et nyt (og stadig relativt ubeskrevet) tilbud tiltrak en stor andel studerende, der ikke var fuldt ud klar over, hvilke muligheder og begrænsninger, uddannelsen gav for deres videre studieforløb på RUC. Dette gælder særligt de restriktioner på valg af bachelorfag, som indgik i uddannelsens akkreditering (se fig. 1). I forbindelse med 2009-optaget, kan vi konstatere et markant lavere frafald på første studieår (2009-10). Efter ét år har frafaldet (og mængden af udeblevne) således været begrænset til 23,1 % - dette til trods for at optaget på 1,5 normalhus gav en mere intensiv udnyttelse af det fysiske miljø. En yderligere forklaring på det minimerede frafald kan være, at det stigende optagelsestal har gjort det muligt at udvide mængden af valgfri studieaktiviteter og herigennem tilbyde de studerende en bredere og mere attraktiv faglig profil.

c) Fagligt udbud og de studerendes fagvalg

HumTek trækker på lærerkræfter fra 13 af universitetets kandidatuddannelser, og har i det forløbne år afholdt kurser knyttet til disse fagmiljøer. Oversigten i figur 3 giver et overblik over, hvordan de studerendes studieinteresser fordelte sig i studieåret 2009-10 på henholdsvis 1. år (figur 3a) og 2. år (fig. 3b). I foråret 2010 udbød studienævnet i tillæg hertil et valgkursus i *Oplevelsesdesign*. Kurset blev imidlertid ikke oprettet som følge af for ringe studenterinteresse.

Fig 3: Kursustilmeldinger 2009-10*

a) Valgkurser (1. år)

Kursusnavn	Tilmeldt	Bestået
Medier og Teknologi	42	42
Sundhedsteknologi	15	15
Bæredygtig Teknologi	68	65

b) Specialkurser (2. år)

Kursusnavn	Fag	Tilmeldt	Bestået
TechLife	Sundhedsfremme, Pædagogik & Psykologi	15	15
Computermedieret Performance	Datalogi & Performance Design	28	26
Brugerdrevet Design	Informatik & Kommunikation	41	41
Iagttagelse & Udvikling af Performative Byrum	Kommunikation & geografi/PBP	60	60
Digital Mediering	Performance Design & Kommunikation	28	27
Miljø-, Sundheds- & Riskikokommunikation	TekSam & Kommunikation	33	31
Den (In)humane Storby	Filosofi, Geografi/PBP & TekSam	55	55

* Opgjort som eksamenstilmeldte og beståede inkl. reeksamen

HumTeks eksamensadministration

Det skal her bemærkes at en forholdsvis stor andel af studerende på 2. år har valgt at udnytte, muligheden for et eksternt specialkursus, hvilket betyder at HumTek samlet har en negativ

STÅ-balance på specialkurserne. Dette skyldes i nogen grad det lille udbud af specialkurser (7), hvilket kan vanskeliggøre, at den studerende kan få sammensat specialkurserne, så de matcher ønskerne om valg af bachelorfag da de fleste fag kun udbyder specialiseringskursus én gang pr. studieår. En undtagelse er her faget kommunikation, der som uddannelsens mest populære fagvalg til bacheloråret (se Fig. 4) udbyder fire specialkurser. En yderligere skærpelse af denne problematik er at OB-fagene ikke på tidspunktet for valg af specialkurser 2009-10 havde indskrevet deres udbud af specialiseringskurser i deres respektive studieordninger.

Figur 4: HumTek-studerendes Fagvalg 2010 (3. september)

Bachelorfag	Studerendes fagvalg
Kommunikation	38
Plan, By & Proces	24
Informatik	18
Datalogi	10
Performance Design	10
Geografi	9
TekSam*	9
Sundhedsfremme- og Sundhedsstrategier	5
Virksomhedsstudier	5
IU*	4
Filosofi	3
Psykologi	2
Eksternt fag	2
Dansk	1
Socialvidenskab	1
Engelsk	1

* inklusiv lang/engelsk version

Årskorttilmeldingen 2010, www.ruc.dk

2. Evalueringer og tilbagemeldinger

a) Evaluering af undervisningsaktiviteter¹

Al undervisning på HumTek evalueres løbende i dialog mellem undervisere og studerende. Herudover underkastes al kursus- og workshop-undervisning systematiske e-surveys både ved afslutning af forårssemesteret og efterårssemesteret,² hvor de studerende har mulighed for at angive svar på en skala fra 0-5. Generelt har de studerende været positive overfor studiets opbygning og indhold. Således ligger gennemsnitsværdien på udsagnet "Dette er et studie jeg er meget glad for" (hvor 0 er meget uenig og 5 er meget enig) på mellem 3,5 og 3,97 i 1. & 2. års i evalueringerne i efterår 2009 og forår 2010). Særligt workshop-aktiviteterne på 1. og 2. semester markerer sig positivt. Ved evalueringerne i studieåret 2009/10 opnåede flere af disse en bedømmelse på 4 eller derover. Dette kan ses i sammenhæng med, at flere studerende også i den kvalitative feedback (mundtligt eller som skriftlige svar på de åbne spørgsmål, der indgår i evalueringsskemaet) efterlyser workshop-aktiviteter også på 2. år. I de tilfælde, der har været rejst kritik af bestemte kurser og workshops i evalueringsbesvarelserne, har hovedproblemet tilsyneladende været uklart fagligt indhold og sammenhæng, mangel på information om tidsfrister/formater i forbindelse med eksamen og ændringer i kursusforløbet. En særlig problemstilling, der blev spurgt til i evalueringen foråret 2010, var de studerendes egenforberedelse. Her var det markant at gennemsnitsværdien på udsagnet "jeg læste litteraturen til hver kursusgang inden forelæsningsen" lå mellem 2-2,83 på 5-punkts skalaen.

b) Tilbagemeldinger fra fagmiljøer og censorformandskab

Da den første årgang netop har afsluttet sit studieforløb på den 2-årig basisuddannelse er det endnu for tidligt at opsummere tilbagemeldinger på HumTek-studerendes kompetencer og niveau. Dog kan det nævnes at enkelte fagstudieledere (heriblandt studielederen for det mest søgte bachelorfag blandt HumTek-studerende, kommunikation) har udtrykt bekymring over, om uddannelsens opbygning formår at give de studerende tilstrækkeligt stærke kompetencer i videnskabsteori og (human-/samfunds)-videnskabelig metode. Også fra censorformandskabet

¹ Følgende er skrevet med bidrag fra tidligere studieleder Niels Jørgensens sammenfatning af evalueringer af 1. og 3. semester 2009.

² Det optimale tidspunkt for evaluering har været diskuteret. I efteråret 2009 foregik denne ca. 2/3 inde i undervisningsforløbet, hvilket en del undervisere fandt uheldigt. I foråret 2010 blev e-survey foretaget af to omgange efter undervisningens afslutning imidlertid med et fald i besvarelsesprocenten til følge.

blev der på baggrund af 4. semester-eksamerne (2010) ytret ønske om, at vi mere systematisk indarbejder metode og videnskabsteori-elementer i undervisningen.

3. Forskningsbasering af studiet

Som en basisuddannelse har HumTek-studienævnet ikke selv indflydelse på VIP-rekruttering og udvikling af institutternes forsknings- og ansættelsesstrategi. Uddannelsen er akkrediteret for relativt kort tid siden (2007), og i denne forbindelse blev en række forskningsmæssige styrkepositioner indenfor teknologistudier og design-videnskab/-studier identificeret på RUC. Disse positioner er siden blevet forankret i udviklingsarbejdet og strategiplanerne hos de institutter, der allokerer undervisere til HumTek (CBIT, ENSPAC, PAES & CUID), og har givet sig udslag i forslag til nye kandidatuddannelser knyttet til HumTek, samt forskningspublikationer indenfor såvel teknisk-/designvidenskabelige som teknologiorienterede humanvidenskabelige forskningsområder. En række af de centrale undervisere på HumTek er således særdeles forskningsaktive og –produktive indenfor uddannelsens kernetemaer, og en stor del af den øvrige undervisning varetages af undervisere i starten af deres karriereforløb (Ph.D'ere + post.doc's). Begge dele bidrager positivt til forskningsbasering af undervisningen på HumTek, men det er samtidig en understregning af, at det er vigtigt at balancere uddannelsens vækst med en vurdering af, i hvor stort omfang relevant forskningsbaseret undervisningskompetence er til stede på universitetet. En fortsat udvikling af HumTek er derfor afhængig af institutternes vilje og evne til at opprioritere rekruttering af VIP-personale med relevant forsknings- og undervisningsmæssig kompetence indenfor uddannelsens kerneområder.

4. Handlingsplan

a) Opfølgning på evalueringer og forslag fra undervisere

På første år har forslag fremkommet i evalueringer og fra undervisere løbende ført til en justering af de obligatoriske kurser. Således er fokus på kurset i *Teknologihistorie* i højere grad blevet forskubbet mod moderne tid end det oprindeligt var tilfældet. På kurset i *Design og Metode* er de projektmetodiske færdigheder blevet kraftigere betonet. Mht. afholdelsen af

workshops på 1. og 2. semester foregår der en løbende dialog med workshopholdere (og udskiftning af workshops). Som svar på problematikken omkring de studerendes egenforberedelse, er der indført mindre øvelseshold på de to obligatoriske kurser i efteråret 2010 (*Design & Metode, Teknologihistorie*). Specialkurser på HumTek (2. år) afholdes fortrinsvis som tværvideenskabelige kurser, der tager udgangspunkt i faglige diskussioner knyttet til uddannelsens temaer. I de tilfælde, hvor studerende har angivet at kurser har haft et uklart fagligt indhold og sammenhæng (jf. pkt 2a), har det ført til opstramninger. Et enkelt kursus er endog blevet fuldstændig revideret både i form og indhold. Tilbagemeldinger fra censorformandskab og fagstudieledere angående sikringen af de metodemæssige kompetencer hos de studerende har endnu ikke været diskuteret i studienævnet.

b) Initiativer til bedre forskningsbasering

Som nævnt under pkt 3 vurderes forskningsbaseringen af uddannelsen at være høj. Studienævnet vil i det løbende tilsyn med kursusindhold og –bemanding tilstræbe at dette niveau holdes. Studielederen vil herudover gennem dialog med fagstudieledere og Institutledere opfordre til at forskningsbaseringen af HumTek også får gennemslag i fagenes-/institutternes udviklingsplaner (jf. pkt 3), herunder særligt at der arbejdes med etablering af nye, tværfaglige kandidatuddannelser og forskningsmiljøer i tilknytning hertil. Dette ville samtidig kunne udvide HumTek studerendes valgfrihed i forbindelse med deres videre studieforløb på RUC og dermed modvirke frafald mellem basis-/bachelor og kandidatniveau.

c) Sikring af studentergrundlag

Med hensyn til den negative STÅ-balance beskrevet under pkt. 1c, er det vigtigste problem OB-fagenes manglende beskrivelse af specialkurser på HumTek. Der vil derfor i efteråret blive taget kontakt til kredsene af fagstudieledere med allokering til HumTek for at få disse til at revidere de respektive studieordninger, så specialkurserne bliver angivet overfor studerende.³ Herudover vil HumTek tilstræbe en vækst i antallet af ansøgere. I efteråret 2010 deltager uddannelsen således i *Uddannelseskaravanen* til udvalgte gymnasier og andre tilsvarende uddannelser.

³ Dette arbejde er i gang, og i skrivende stund er studienævnet for kommunikation i færd med at indarbejde fagets udbud af specialkurser på HumTek i Studieordningen.